

Akt[+ TAGASI](#) [+ PRINDI](#) [+ PRINDI METAAANDMETEGA](#) [+ AKT VORMINDUSETA](#)

Väljaandja : Ülemnõukogu

Akti või dokumendi liik : seadus

Teksti liik : algtekst

Jõustumise kp. : 04.12.1989

Avaldamismärge :

AVALDATUD :

ÜVT/89/36/ 552

KEHTETU :

rk s 07.06.94 nr. 381 jõust.11.07.94

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi
Ülenõukogu Valimisseadus

I peatükk

Üldsätted

Paragrahv 1. Valimissüsteemi alused

Eesti NSV Ülemnõukogu kui alaliselt tegutseva kõrgeima riigivõimuorgani saadikuid valivad Eesti NSV kodanikud üldise, ühetaolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel.

Paragrahv 2. Üldine valimisõigus

(1) Õigus valida on Eesti NSV kodanikel, kes on saanud 18-aastaseks ja elavad Eesti NSV-s.

(2) Eesti NSV kodanik valib ainult oma elukohajärgses valimisringkonnas.

(3) Rahvasaadikuks võib kandideerida iga vähemalt 21-aastane Eesti NSV kodanik, kes on Eesti NSV -s elanud 10 aastat.

(4) Valimisest ei võta osa psüühiliselt haiged kodanikud, kelle kohus on seadusega kehtestatud korras tunnistanud teovõimetuks, samuti kodanikud, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud ja kannavad karistust vabaduskaotuskohas või kes on

kohtu poolt suunatud sundraviasutusse.

(5) Eesti NSV kodaniku valimisõiguse mis tahes otsene või kaudne piiramine on keelatud alustel, mis ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi esimeses, teises, kolmandas ja neljandas lõikes.

Paragrahv 3. Ühetaoline valimisõigus

Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute valimisel on valijal üks hääl, valijad võtavad valimisest osa võrdsel alusel.

Paragrahv 4. Otsene valimisõigus

Kodanikud valivad rahvasaadikuid vahetult.

Paragrahv 5. Salajane hääletamine

Hääletamine rahvasaadikute valimisel on salajane. Igasugune kontroll valijate tahtevabaduse üle on keelatud.

Paragrahv 6. Valimise läbiviimine valimiskomisjonide poolt

Valimise läbiviimise tagavad valimiskomisjonid, mis moodustatakse töökollektiivide, saadikukandidaatide ülesseadmise õigust omavate ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste ning valijate elukohajärgsete koosolekute esindajaist.

Paragrahv 7. Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku staatuse ja ametiseisundi ühitamatus

Kodanikud, kes kuuluvad Eesti NSV Ministrite Nõukogu koosseisu (välja arvatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees), samuti Eesti NSV Ülemkohtu esimees, tema asetäitjad, liikmed ja rahvakaasistujad, rajoonide, linnade ja Tallinna linnarajoonide rahvakohtunikud, Eesti NSV prokurör, tema asetäitjad, Eesti NSV Rahvakontrolli Komitee esimees, tema asetäitjad ning Eesti NSV riiklik peaarbiter, tema asetäitjad ja riiklikud arbiterid ei või olla ühtaegu Eesti NSV Ülemnõukogu saadikud.

Paragrahv 8. Väeosade territooriumil elavate sõjaväelaste osavõtt valimistest

(1) Väeosade territooriumil elavad sõjaväelased ja nende perekonnaliiked, kes on saanud 18-aastaseks, arvestamata nende väeosa territooriumil elamise aega, võivad valida neli rahvasaadikut Eesti NSV Ülemnõukogusse Eesti NSV territooriumil asuvates väeosades moodustatavate ühemandaadiliste valimisringkondade kaudu. Väeosades moodustatavas valimisringkonnas valimise territoriaalkomisjonidele pandud ülesannete täitmiseks moodustab Eesti NSV Ülemnõukogu hiljemalt kolm kuud enne valimispäeva valimise ringkonnakomisjoni.

(2) Väeosades valimisringkonna ja -jaoskondade ning valimise ringkonna- ja jaoskonnakomisjonide moodustamine, saadikukandidaatide ülesseadmine ja muud valimisüritused toimuvad

käesoleva seadusega kehtestatud tähtaegadel ja korras.

(3) Väeosades seavad valijate koosolekud üles oma esindja Eesti NSV Valimiskomisjoni, samuti esindajad väeosades moodustatava valimisringkonna ringkonnakomisjoni ja esindajad väeosas moodustatavatesse valimise jaoskonnakomisjoni. Valimise jaoskonnakomisjoni esimese koosoleku kutsub kokku väeosa komandör. Saadikukandidaadid väeosades moodustatud valimisringkonnas seatakse üles väeosades valijate koosolekutel käesoleva seaduse nõudeid arvestades.

(4) Väeosades moodustatud valimisjaoskondades võib valimise jaoskonnakomisjon kuulutada hääletamise lõppenuks mis tahes ajal, kui kõik nimekirja kantud valijad on hääletanud.

Paragrahv 9. Vastutus valimisseaduse rikkumise eest

(1) Kodanik, kes takistab vägivald, pettuse või ähvardusega või muul viisil valijal vabalt teostamast tema õigust valida või olla valitav rahvasaadikuks või tegemast valimiseelset agitatsiooni, samuti valimiskomisjoni liige, riigi- või ühiskondliku organi ametiisik ning kodanik, kes on võltsinud valimisdokumente või -tulemusi, teadvalt ebaõigesti lugenud hääli või rikkunud hääletamissaladust või mõnel muul viisil rikkunud käesolevat seadust, kannab vastutust seadusega ettenähtud korras.

(2) Vastutusele võetakse ka isik, kes on teadvalt levitanud saadikukandidaadi kohta valet või teisi teda häbistavaid väljamõeldisi, ükskõik millisel viisi alandanud tema au ja väarikust.

II peatükk

Valimise määramine ja valimisringkondade moodustamine

Paragrahv 10. Valimise määramine

(1) Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute valimispäeva määrab Eesti NSV Ülemnõukogu hiljemalt neli kuud enne Ülemnõukogu volituste tähtaja lõppemist.

(2) Eesti NSV Ülemnõukogu võib määrata Eesti NSV Ülemnõukogu ennetähtaegse valimise.

(3) Eesti NSV Ülemnõukogu valitakse viieks aastaks.

Paragrahv 11. Valimisringkondade moodustamine

(1) Eesti NSV Ülemnõukogu valimisel moodustatakse ühe- või mitmemendaadilised valimisringkonnad.

(2) Eesti NSV Ülemnõukogu on 105-liikmeline. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium moodustab hiljemalt kolm kuud enne valimispäeva lisaks käesoleva seaduse paragrahv 8 kohaselt väeosi hõlmavale neljale ühemendaadilisele valimisringkonnale rajoonide

ja vabariikliku alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude või nende täitevkomiteede ettepanekuid arvestades Eesti NSV Ülemnõukogu valimisringkonnad selliselt, et iga rajoon ja vabariikliku alluvusega linn, Tallinnas iga linnarajoon saab kaks saadikumandaati, ülejäänud saadikumandaadid jagatakse lihtkvoodi ja suurimate jääkide põhimõttel, jähtudes vastavas rajoonis või vabariikliku alluvusega linnas elavate valijate arvestuslikust arvust.

(3) Teadaande valimisringkondade moodustamise kohta ja nende piiride kirjelduse koos valijate eeldatava arvuga igas valimisringkonnas avaldab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium hiljemalt 85 päeva enne valimispäeva.

III p e a t ü k k

VALIMISJAOSKONNAD

Paragrahv 12. Valimisjaoskondade moodustamine

(1) Hääletamise ning häälte lugemise korraldamiseks Eesti NSV Ülemnõukogu valimisel jaotatakse rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade territoorium valimisjaoskondadeks. Valimisjaoskondade moodustamisel asub valimisjaoskond tervikuna ühes valimisringkonnas.

(2) Valimisjaoskondi võidakse moodustada ka valimispäeval sõidus olevatel laevadel, mis väljuvad varem kui 14 päeva enne valimispäeva kodusadamast. Need valimisjaoskonnad kuuluvad laeva kodusadama valimisringkonda.

Paragrahv 13. Valimisjaoskondade moodustamise kord ja normid

(1) Valimisjaoskondi moodustavad rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogud või nende täitevkomiteed. Valimispäeval sõidus olevatel laevadel moodustevad valimisjaoskondi nimetatud rahvasaadikute nõukogud või nende täitevkomiteed, kelle territooriumil laeva kodusadam asub.

(2) Valimisjaoskonnad moodustatakse hiljemalt 75 päeva enne valimispäeva. Teadaanne valimisjaoskondade moodustamise ning nende piiride kohta avaldatakse hiljemalt kaks kuud enne valimispäeva vastava rajooni või linna ajalehes, näidates ära jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukohta. Nimetatud teadaannet korratakse hiljemalt 15 päeva enne valimisi.

(3) Valimisjaoskonnad moodustatakse vähemalt 20 ja mitte rohkem kui 3000 valijaga. Erandjuhtudel võib Eesti NSV Valimiskomisjoni loal moodustada valimisjaoskondi ka vähem kui 20 võienam kui 3000 valija olemasolu korral.

IV p e a t ü k k

VALIJATE NIMEKIRJAD

Paragrahv 14. Valijate nimekirjade koostamine

(1) Eesti NSV Ülemnõukogu valimise läbiviimiseks koostab iga valimisjaoskonna valijate nimekirja vastav valimise jaoskonnakomisjon koos vastava rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteega. Seda tehakse Eesti NSV Valimiskomisjoni poolt määratud vormi kohaselt kas selleks trükitud plankidel või raaliga. Valitud nimekiri koostatakse olemasolevate andmete alusel, vajaduse korral kontrollib nende õigsust valimise jaoskonnakomisjon aktiivi kaasabil.

(2) Valijate nimekirja koostamise õigsuse eest vastutavad valimise jaoskonnakomisjoni esimees ja sekretär, kes kinnitavad valijate nimekirja õigsust oma allkirjaga valijate nimekirja lõpus.

Paragrahv 15. Valijate nimekirja kandmise kord

(1) Valijate nimekirja kantakse kõik valimisõiguslikud Eesti NSV kodanikud, kes valimispäevaks on saanud või sel päeval saavad 18-aastaseks ja kes nimekirja koostamise ajal elavad selle valimisjaoskonna territooriumil.

(2) Valijate elukoha üle vaidluse tekkimisel kantakse valija valijate nimekirja vastavalt sissekirjutusele passis.

(3) Valijat võib kanda ainult ühte valijate nimekirja.

Paragrahv 16. Valijate nimekirja tutvustamine valijatele ja selles paranduste tegemine

(1) Valijate nimekirja tutvustamine valijatele algab valimise jaoskonnakomisjoni ruumes 15 päeva enne valimispäeva. Iga valija võib valijate nimekirjas vigade avastamisel nõuda valimise jaoskonnakomisjonilt nende kõrvaldamist. Vead tuleb parandada kohe, kui aga vea parandamiseks on vaja täiendavat kontrolli, siis tuleb seda teha kahe päeva jooksul ettepaneku esitamisest arvates. Kui paranduse tegemiseks ei ole alust, teatatakse sellest ettepaneku esitajate hiljemalt kahe päeva jooksul. Selle otsuse peale võib kaevata hiljemalt viis päeva enne valimispäeva vastavale rajooni või vabariikliku alluvusega linna valimiskomisjonile, kes on kohustatud kaebuse läbi vaatama kolme päeva jooksul ning kelle otsus on lõplik. Paranduse valijate nimekirjas teeb vastavalt sellele otsusele valimise jaoskonnakomisjon viivitamatult.

(2) Valijate nimekirjadesse kantud kodanikke nimekirjast valimispäeval ei kustutata.

(3) Valijate nimekirjast eksituse tõttu välja jäänud valija kannab valimise jaoskonnakomisjon nimekirja lisasse, millele jaoskonnakomisjoni esimees ja sekretär valimispäeval hääletamise lõpetamisel alla kirjutavad.

V p e a t ü k k

VALIMISKOMISJONID

Paragrahv 17. Valimiskomisjonide süsteem

(1) Eesti NSV Ülemnõukogu valimisi valmistavad ette ja viivad läbi:

- 1) Eesti NSV Valimiskomisjon;
- 2) rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade valimiskomisjonid (valimise territoriaalkomisjonid);
- 3) valimise jaoskonnakomisjonid

(2) Eesti NSV Valimiskomisjoni ja valimise territoriaalkomisjonide volituste aeg on viis aastat.

Paragrahv 18. Eesti NSV Valimiskomisjoni moodustamine

(1) Eesti NSV Valimiskomisjoni moodustab ja teeb selle koosseisus muudatusi Eesti NSV Ülemnõukogu. Komisjoni koosseisu kuuluvad esimees, esiehe asetäitja, sekretär ja 15 liiget.

(2) Eesti NSV Valimiskomisjon moodustatakse hiljemalt kolm kuud enne valimispäeva. Etteanekuid Eesti NSV Valimiskomisjoni isikulise koosseisu kohta esitavad rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogud või nende täitevkomiteed ning saadikukandidaatide ülesseadmise õigust omavate ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste vabariiklikud esinduskogud.

(3) Eesti NSV Valimiskomisjoni tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise teenindamise tagab sekretariaat.

Paragrahv 19. Rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade valimiskomisjonide moodustamine

(1) Rajoonide ja vabariikliku alluvusega linnade valimiskomisjone (valimise territoriaalkomisjone) moodustavad ja nende koosseisus teevad muudatusi vastavad rahvasaadikute nõukogud või nende täitevkomiteed. Komisjoni koosseisu kuulub 5 kuni 18 (Tallinnas valimise linnakomisjoni kuni 30) liiget.

(2) Valimise territoriaalkomisjonid moodustatakse hiljemalt kolm kuud enne valimispäeva. Esindajaid rajoonide ja vabariiklikualluvusega linnade valimiskomisjonidesse seavad üles nende territooriumil asuvad töökollektiivid või nende nõukogud ja töökollektiivide allüksused ning saadikukandidaatide ülesseadmise õigust omavate ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste rajooni- või linnaorganid.

Paragrahv 20. Eesti NSV Valimiskomisjoni volitused

Eesti NSV Valimiskomisjon:

- 1) kontrollib Eesti NSV territooriumil käesoleva seaduse täitmist ning tagab selle ühetaolise kohaldamise; annab juhiseid ja selgitusi selle täitmise kohta;
- 2) suunab teiste valimiskomisjonide tegevust;

3) otsustab valimise materiaal-tehnilise kindlustamise küsimusi;

4) kehtestab Eesti NSV Ülemnõukogu valimisel valimisdokumentide vormid ja nende hoidmise korra, valimiskastide ja -pitsatite näidised;

5) peab arvestust ülesseatud Eesti NSV Ülemnõukogu saadikukandidaatide kohta;

6) kuulab valimiskomisjonide, vajaduse korral aga ükskõik millise Eesti NSV territooriumil asuva riigi- või ühiskondliku organi, ettevõtte, asutuse, organisatsiooni informatsiooni valimise korraldamise küsimustes;

7) kontrollib Eesti NSV Ülemnõukogu valimise läbiviimise õigsust;

8) teeb kokkuvõtte Eesti NSV Ülemnõukogu valimisest ning avaldab tedaand valimise tulemuste kohta; registreerib valitud Eesti NSV Ülemnõukogu saadikud ja avaldab nende nimekirja;

9) teeb ettepanekud Eesti NSV Ülemnõukogule Ülemnõukogussevalitud kodanike saadikuvolituste tunnustamiseks või lõpetamiseks;

10) otsustab kordus- ja asendusvalimise korraldamise küsimusi;

11) vaatab läbi avaldused ja kaebused Eesti NSV Ülemnõukogu valimise territoriaalkomisjonide otsuste ja tegevuse peale ning teeb nende suhtes otsused;

12) täidab muid volitusi vastavalt käesolevale seadusele.

Paragrahv 21. Valiise territoriaalkomisjonide volitused

Valimise territoriaalkomisjon:

1) tegutseb Eesti NSV Valimiskomisjoni suunamisel ja kontrollib käesoleva seaduse täitmist vastava rajooni või vabariikliku alluvusega linna territooriumil;

2) kuulab valimise jaoskonnakomisjonide, riigi- ja ühiskondlike organite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide informatsiooni valimise korraldamise küsimuses;

3) otsustab valimise materiaal-tehnilise kindlustamise küsimusi Eesti NSV Valimiskomisjoni poolt eraldatud summade piires;

4) peab arvestust vastava rajooni või vabariikliku alluvusega linna territooriumil Eesti NSV Ülemnõukogusse ülesseatud saadikukandidaatide kohta ja teatab nende ülesseadmisest Eesti NSV Valimiskomisjonile;

5) registreerib Eesti NSV Ülemnõukogusse ülesseatud saadikukandidaadid ja nende usaldusehed ning annab neile vastavad tõendid;

6) pöördub valijate poole ettepanekuga saadikukandidaatide ülesseadmiseks nendes valimisringkondades, kus seda veel 5 päeva enne ülesseadmise lõppemist ei ole tehtud;

7) kinnitab valimisedelite teksti ning tagab valimisedelite valmistamise ja nendega valimise jaoskonnakomisjonide varustamise;

8) kontrollib valimise läbiviimise õigsust; teeb kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute valimise tulemused oma territooriumil;

9) moodustab valimise jaoskonnakomisjonid ja teeb nende koosseisus muudatusi, suunab nende tegevust;

10) vaatab läbi avaldused ja kaebused valimise jaoskonnakomisjonide otsuste ja tegevuse peale ning teeb nende

kohta otsused;

- 11) korraldab kordus- ja asendusvalimise;
- 12) täidab muid volitusi vastavalt käesolevale seadusele.

Paragrahv 22. Valimise jaoskonnakomisjonide moodustamine

(1) Valimise jaoskonnakomisjonid moodustab vastav rajooni või vabariikliku alluvusega linna valimiskomisjon hiljemalt 45 päeva enne valimispäeva. Komisjoni koosseisu kuulub 3 kuni 15 liiget.

(2) Esindajaid valimise jaoskonnakomisjonide koosseisu seavad hiljemalt 50 päeva enne valimispäeva üles vastava rajooni või vabariikliku alluvusega linna territooriumil asuvad töökollektiivid või nende nõukogud ja töökollektiivide allüksused, saadikukandidaatide ülesseadmise õigust omavate ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste rajooni- või linnaorganid ja allorganisatsioonid ning valijate elukohajärgsed koosolekud.

(3) Kui valimise jaoskonnakomisjonide moodustamise ajaks ei ole mõne valimise jaoskonnakomisjoni koosseisu nõutaval arvul esindajaid üles seatud, pöördub valimise territoriaalkomisjon töökollektiivide või nende nõukogude ja töökollektiivide allüksuste, saadikukandidaatide ülesseadmise õigust omavate ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste rajooni- või linnaorganite ja algorganisatsioonide ning valijate elukohajärgsete koosolekute poole ettepanekuga täiendavaks esindajate ülesseadmiseks selle valimise jaoskonnakomisjoni koosseisu.

Paragrahv 23. Valimise jaoskonnakomisjonide volitused

(1) Valimise jaoskonnakomisjon:

- 1) koostab valijate nimekirja;
- 2) tagab valijatele võimaluse valijate nimekirjaga tutvumiseks; võtab vastu ja vaatab läbi ettepanekud valijate nimekirjas paranduste tegemiseks; teeb valijate nimekirjas vajalikud parandused;
- 3) teeb valijatele teatavaks jaoskonnakomisjoni asukoha ja tööaja, valimispäeva ja hääletamise koha;
- 4) võtab enne valimispäeva valimispäeval äraolevatelt valijatelt vastu valimisedeleid suletud ümbrikus;
- 5) tagab hääletusruumi ja valimiskastide ettevalmistamise;
- 6) korraldab valimispäeval hääletamist;
- 7) loeb valimisjaoskonnas antud hääled;
- 8) vaatab läbi valimise ettevalmistamise ja hääletamise korraldamisega seotud avaldused ja kaebused ning võtab nende kohta vastu otsused;
- 9) täidab muid volitusi vastavalt käesolevale seadusele.

(2) Valimise jaoskonnakomisjoni volitused lõpevad valitud rahvasaadikute volitustega tunnustamisega.

Paragrahv 24. Valimiskomisjonide töökorraldus

(1) Valimiskomisjoni esimees, esimehe asetäitja ja sekretär

valitakse komisjoni koosolekul. Komisjon, milles on vähem kui 5 liiget, valib esimehe ja sekretäri.

(2) Valimiskomisjoni koosolekud kutsuvad kokku selle esimees ja need on õiguspädevad, kui neist võtab osa vähemalt kaks kolmandikku komisjoni koosseisust. Valimise jaoskonnakomisjoni esimese koosoleku kutsuvad kokku vastav valimise territoriaalkomisjon. Komisjoni otsused võetakse vastu avalikul või salajasel hääletamisel lihthäälteenamusega. Komisjoni liikmetel, kes ei ole nõus komisjoni otsusega, on õigus avaldada eriarvamust, mis lisatakse kirjalikult valimiskomisjoni koosoleku protokollile.

(3) Valimiskomisjonide volituste piires vastuvõetud otsused on täitmiseks kohustuslikud kõigile riigi- ja ühiskondlike organitele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele.

(4) Valimise jaoskonnakomisjoni otsuste ja tegevuse peale võib kaevata vastavale rajooni või vabariikliku alluvusega linna valimiskomisjonile, valimise territoriaalkomisjoni otsuste ja tegevuse peale Eesti NSV Valimiskomisjonile.

(5) Üks valimiskomisjoni liige võidakse komisjoni otsuse alusel vabastada valimise korraldamise ajaks töö- või ametikohustuste täitmisest keskmise palga säilitamisega valimise korraldamiseks eraldatavast rahast.

(6) Valimiskomisjoni liikmel pole õigust saadikukandidaatide poolt või vastu agiteerida.

Paragrahv 25. Muudatuste tegemine valimiskomisjonide koosseisus

Valimiskomisjoni liikme võib kohustuste täitmisest komisjonis vabastada selle komisjoni koosseisu kinnitanud organ tema isikliku avalduse või teda ülesseadnud töökollektiivi, ühiskondliku organisatsiooni, ühiskondliku liikumise või valijate elukohajärgse koosoleku esildise põhjal, samuti juhul, kui ta ei võta osa komisjoni tööst. Uue esindaja ülesseadmine ja tema kinnitamine komisjoni koosseisu toimub käesoleva seadusega kehtestatud korras.

Paragrahv 26. Avalikkus valimiskomisjonide töös

Valimiskomisjonid informeerivad elanikke oma koosolekutest, tehtud otsustest ja korraldatavatest üritustest. Komisjonide istungid on avalikud.

Paragrahv 27. Kaasabi valimiskomisjonidele nende volituste täitmisel

(1) Riigi- ja ühiskondlikud organid, ettevõtted, asutused, organisatsioonid ja ametiisikud on kohustatud osutama valimiskomisjonidele kaasabi nende volituste täitmisel ning andma nende tööks vajalikke andmeid ja materjale.

(2) Valimiskomisjonidel on õigus pöörduda valimise korraldamise küsimustes riigi- ja ühiskondlike organite, ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja ametiisikute poole, kes on kohustatud tõstatatud küsimuse läbi vaatama ja andma valimiskomisjonile vastuse hiljemalt kolme tööpäeva jooksul.

VI p e a t ü k k

Saadikukandidaatide ülesseadmine ja registreerimine

Paragrahv 28. Saadikukandidaatide ülesseadmine

(1) Saadikukandidaatide ülesseadmine algab 75 päeva ja lõpeb 45 päeva enne valimispäeva.

(2) Saadikukandidaatide ülesseadmise õigus on Eestimaa Kommunistlikul Parteil, ametiühingutel, kooperatiivsetel organisatsioonidel, Eestimaa Leninlikul Kommunistlikul Noorsooühingul, naisteühendustel, sõja- ja tööveteranide ning teadustöötajate ühendustel ja loomingulistel liitudel, töökollektiividel, samuti seadusega ettenähtud korras registreeritud ühiskondlikel organisatsioonidel ja ühiskondlikel liikumistel, kellel on vastavalt registreeritud põhikirjale õigus üles seada saadikukandidaate rahvasaadikute nõukogude valimisel, nende moodustatud valimisliitudel, valijate elukohajärgsetel koosolekutel ning kodanikualgatuse korras saadikukandidaadi ülesseadmiseks liitunud valijatel.

(3) Saadikukandidaate võivad üles seada antud valimisringkonnas asuvad töökollektiivid või nende allüksused. Saadikukandidaat seatakse üles töökollektiivi või selle allüksuse koosolekul, millest võtab osa üle poole töökollektiivi või selle allüksuse töötajatest, kuid mitte vähem kui 100 töötajat. Väikesed töökollektiivid või töökollektiivide allüksused võivad saadikukandidaate üles seada ühiselt. Saadikukandidaadid seatakse üles ühisel koosolekul, millest igast töökollektiivist või töökollektiivi allüksusest võtab osa üle poole töökollektiivi või töökollektiivi allüksuse töötajatest, kuid kokku mitte vähem kui 100 töötajat. Suurtel töökollektiivides, kus töötajate suure arvu tõttu pole võimalik töökollektiivi otsustusvõimelist koosolekut kokku kutsuda, võib saadikukandidaate üles seada töökollektiivide otsustusvõimelistel konverentsidel (volinike koosolekutel). Saadikukandidaatide ülesseadmise koosolekud on avalikud.

(4) Saadikukandidaatide ülesseadmise õigus kõikides valimisringkondades on ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste vabariiklikel otsustusvõimelistel esinduskogudel (konverentsidel, volikogudel, pleenumitel). Saadikukandidaatide ülesseadmise õigus on samuti ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste rajooni või vabariikliku alluvusega linna otsustusvõimelistel esinduskogudel vastava rajooni või vabariikliku alluvusega linna territooriumil moodustatud valimisringkondades.

(5) Saadikukandidaat võidakse üles seada ka valimisringkonnas valijate elukohajärgsel koosolekul, kui sellest võtab osa

vähemalt 150 valijat.

(6) Iga töökollektiiv või selle allüksus, samuti teises rajoonis või vabariikliku alluvusega linnas asub töökollektiivi allüksus, ühiskondliku organisatsiooni ja ühiskondliku liikumise vabariiklik, rajooni ja vabariikliku alluvusega linna esinduskogu ning valijate elukohajärgne koosolek ei või ühes valimisringkonnas üles seada rohkem saadikukandidaate kui selles valimisringkonnas on mandaate.

(7) Kodanikualgatuse korras saadikukandidaadi üleseadmiseka elukohajärgselt liitunud valimisringkonna valijad ei või antud valimisringkonnas üles seada rohkem saadikukandidaate kui selles valimisringkonnas on mandaate.

(8) Saadikukandidaadi ülesseadmist võib algatada iga valija (sealhulgas esitada iseenda kandidatuuri).

Paragrahv 29. Saadikukandidaatide ülesseadmise vormistamine

(1) Saadikukandidaadi ülesseadmine vormistatakse Eesti NSV Valimiskomisjoni poolt kehtestatud vormi kohase töökollektiivi või selle allüksuse, ühiskondliku organisatsiooni, ühiskondliku liikumise või valijate elukohajärgse koosoleku protokollina. Kodanikualgatuse korras saadikukandidaadi ülesseadmine vormistatakse Eesti NSV Valimiskomisjoni poolt kehtestatud vormi kohase esildisena.

(2) Saadikukandidaat loetakse ülesseatuks, kui tema ülesseadmise poolt hääletas üle poole koosolekust osavõtjatest või esinduskogu koosseisust, kodanikualgatuse korras saadikukandidaadi ülesseadmisel aga siis, kui tema ülesseadmise poolt andis vormikohasele esildisele oma allkirja 75 valijat.

(3) Saadikukandidaadi ülesseadmisel kodanikualgatuse korras korraldab valijate toetusalikirjade kogumist ja allkirjade õigsuse eest vastutab valijate esindaja, kelleks võib olla saadikukandidaadi ülesseadmise algatanud kodanik.

(4) Saadikukandidaadi ülesseadmisel kodanikualgatuse korras kontrollivad valija allkirja õigsust pärast saadikukandidaatide ülesseadmise tähtaja lõppu valimise territoriaalkomisjonid omal algatusel või kirjaliku kaebuse põhjal, mille on esitanud vastavas valimisringkonnas kandideerivad saadikukandidaadiks ülesseadnud valijate esindajad või nende saadikukandidaatide usaldusmehed. Kui allkirja väidetav omanik seda omaks ei tunnista, siis allkiri tühistatakse.

(5) Töökollektiivi või selle allüksuse koosoleku, suurtes töökolktiivides konverentsi (volinike koosoleku), ühiskondliku organisatsiooni või ühiskondliku liikumise esinduskogu või koosoleku ning valijate elukohajärgse koosoleku protokoll esitatakse vastavale valimise territoriaalkomisjonile 3 tööpäeva jooksul pärast saadikukandidaadi ülesseadmist. Kodanikualgatuse korras saadikukandidaadi ülesseadmisel esitatakse esildis ülesseadmise kohta vastavale valimise territoriaalkomisjonile

hiljemalt ülesseadmise tähtaja lõpuks.

(6) Protokolli või esildise valimise territoriaalkomisjonile esitamisel kontrollib dokumenti vastu võttev komisjoni liige selle vastavust kehtestatud vormi nõuetele. Nende nõuete rikkumise avastamisel antakse ülesseadjale ilmnunud vigade parandamiseks 72 tundi. Kui valimiskomisjoni poolt vastuvõetud dokumentides leitakse vormistamisvigu hiljem, loetakse ülesseadmisdokumentid kehtivaks.

(7) Valimise territoriaalkomisjonile laekunud protokollide ja esildiste alusel koostab komisjon pidevalt täiendatavad ülesseatud saadikukandidaatide nimestikud, millega võimaldab tutvuda kõigil soovijail.

Paragrahv 30. Nõusolek saadikukandidaadina kandideerimiseks

(1) Saadikukandidaadiks ülesseatud kodanik annab kirjaliku nõusoleku kandideerimiseks vastavale valimise territoriaalkomisjonile hiljemalt registreerimise tähtaja alguseks. Nõuolekuavalduses peab saadikukandidaat täpselt märkima, millises valimisringkonnas ta on nõus kandideerima ning kui kaua ta on elanud Eesti NSV-s.

(2) Eesti NSV kodanik ei või olla üheaegselt enam kui kahe rahvasaadikute nõukogu saadik. Ta ei või kandideerida üheaegselt enam kui kahte rahvasaadikute nõukogusse. Saadikukandidaat ei või anda nõusolekut kandideerimiseks Eesti NSV Ülemnõukogusse enam kui ühes valimisringkonnas. Eesti NSV Ülemnõukogu saadikukandidaadiks esitatav kodanik peab alaliselt elama või omama põhitöökoha selle rajooni või vabariikliku alluvusega linna territooriumil, kus ta on andnud nõusoleku kandideerimiseks.

(3) Kui ülesseatud saadikukandidaat pole vastavale valimiskomisjonile tähtajaks nõusolekuavaldust esitanud või kui ta on kandideerimast loobunud, kustutatakse tema nimi valimiskomisjoni poolt peetavast ülesseatud saadikukandidaatide nimekirjast.

Paragrahv 31. Saadikukandidaadi loobumine kandideerimast

Registreeritud saadikukandidaadil on õigus kandideerimast loobuda, kuid mitte hiljem kui 20 päeva enne valimispäeva, pöördudes kirjaliku avaldusega vastava valimise territoriaalkomisjoni poole ning teatades sellest ülesseadjale.

Paragrahv 32. Saadikukandidaatide täienda vülesseadmine

(1) Kui ülesseatud saadikukandidaatide arv osutub võrdseks mandaatide arvuga või on jäänud sellest väiksemaks, samuti kui saadikukandidaat on välja langenud pärast saadikukandidaatide registreerimise tähtaja lõppemist ja järelejäänud kandidaatide arv ei ületa valimisringkonnas mandaatide arvu, pöördub vastav valimise territoriaalkomisjon valijate poole ettepanekuga seada üles uusi saadikukandidaate. Kui saadikukandidaat langeb välja vähem kui 15 päeva enne valimispäeva ja järelejäänud kandidaatide

arv ei ületa valimisringkonnas mandaatide arvu, määrab Eesti NSV Valimiskomisjon saadikukandidaatide täiendava ülesseadmise ja registreerimise uued tähtajad ning viib läbi valimised selles valimisringkonnas hiljemalt kuu aja jooksul pärast üldist valimispäeva.

(2) Saadikukaandidaatide täiendav ülesseadmine toimub käesoleva seadusega kehtestatud korras.

Paragrahv 33. Saadikukandidaatide registreerimine

(1) Ülesseatud saadikukandidaadi registreerimiseks on nõutavad vormikohane protokoll või esildis ülesseadmise kohta ning saadikukaandidaadi kirjalik nõusolekuavaldus kandideerimiseks.

(2) Saadikukaandidaate registreerib vastav valimise territooriaalkomisjon. Saadikukandidaatide registreerimine algab 40 päeva ja lõpeb 30 päeva enne valimispäeva.

(3) Vastav valimise territooriaalkomisjon ei või keelduda ülesseatud saadikukandidaadi registreerimisest, kui saadikukandidaat on üles seatud käesoleva seaduse nõuete kohaselt või kui puudused ülesseadmisdokumentides jõuti kõrvaldada nõutud aja jooksul. Registreerimisest keeldumise peale võib kolme päeva jooksul kaevata Eesti NSV Valimiskomisjonile, kelle kahe tööpäeva jooksul vastuvõetud otsus on lõplik ja vastavale valimise territooriaalkomisjonile kohustuslik.

(4) Käesoleva seaduse rikkumise avastamisel võib saadikukandidaadi registreerimise tühistada vaid saadikukandidaadi registreerinud valimise territooriaalkomisjon. Selle otsuse peale võib kaevata Eesti NSV Valimiskomisjonile, kelle kahe tööpäeva jooksul tehtud otsus on lõplik.

(5) Igale registreeritud saadikukandidaadile annab vastav valimise territooriaalkomisjon sellekohase tõendi.

(6) Valimise territooriaalkomisjon avalikustab hiljemalt kolmandal päeval pärast registreerimistähtaja lõppu andmed registreeritud saadikukandidaatide kohta, näidates ära iga saadikukandidaadi ees- ja perekonnanime, sünniaasta, ametikoha (tegevusala), töö- ja elukoha ning Eesti NSV-s elamise aja.

(7) Saadikukandidaat ei või kuuluda Eesti NSV Valimiskomisjoni, samuti selle valimisringkonna valimise territooriaalkomisjoni ja valimise jaoskonnakomisjoni, kus ta on saadikukandidaadina üles seatud. Saadikukandidaadiks ülesseatud kodanik, kes kuulub ühte nimetatud komisjonidest, loetakse vabastatuks kohustustest komisjonis tema saadikukandidaadiks registreerimise hetkest.

Paragrahv 34. Valimisedel

(1) Valimisedelid trükitakse eraldi eesti ja vene keeles ja seda korraldab vastav valimise territooriaalkomisjon.

Valimisedelid antakse valimise jaoskonnakomisjonile üle hiljemalt 16 päeva enne valimispäeva.

(2) Eestikeelsele valimisedelile märgitakse saadikukandidaatide ees- ja perekonnanimi, venekeelsele valimisedelile märgitakse saadikukandidaatide perekonna-, ees- ja isanimi.

(3) Registreeritud saadikukandidaadid kantakse valimisedelile tähestiku järjekorras.

VII p e a t ü k k

SAADIKUKANDIDAADI TEGEVUSE PÕHITAGATISED

Paragrahv 35. Saadikukandidaadi õigus esineda koosolekul, kasutada massiteabevahendeid, saada informatsiooni

(1) Pärast valimise territoriaalkomisjoni poolt registreerimist luuakse saadikukandidaadile võimalused esinemiseks valimiseelsetel koosolekudel, nõupidamistel, istungitel, ajakirjanduses, televisioonis ja raadios.

(2) Riigi- ja ühiskondlikud organid ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid on kohustatud abistama saadikukandidaati valijatega kohtumiste korraldamisel ning vajalike teatme- ja infomaterjalide saamisel.

Paragrahv 36. Saadikukandidaadi usaldusmehed

(1) Saadikukandidaadil võib olla kuni kümme usaldusmeest, kes pärast nende registreerimist vastava valimise territoriaalkomisjoni poolt aitavad saadikukandidaadil läbi viia valimiskapaaniat, esindavad tema huve suhetes riigi- ja ühiskondlike organitega ning valijate ja valimiskomisjonidega.

(2) Saadikukandidaat nimetab usaldusmehed oma äranägemisel ja teatab neist registreerimiseks valimise territoriaalkomisjonile. Pärast usaldumeeste registreerimist annab valimiskomisjon neile tõendi.

(3) Usaldusmees ei või olla selle Eesti NSV Ülemnõukogu valimise territoriaalkomisjoni või jaoskonnakomisjoni liige, kes korraldab ja viib läbi tema poolt esindavata saadikukandidaadi valimised.

Paragrahv 37. Valimiseelne agitatsioon

(1) Eesti NSV kodanikele, töökollektiividele, ühiskondlikele organisatsioonidele ja ühiskondlikele liikumistele tagatakse saadikukandidaatide poliitiliste, tööalaste ja isiklike omaduste vaba ja igakülgne arutamine, samuti õigus agitatsiooniks koosolekudel, trükisõnas, televisioonis ja raadios.

(2) Valimiskomisjonid korraldavad saadikukandidaatide

ülesseadjatele vastava sisseseadega ruumide andmise koosolekute ja miitingute pidamiseks, samuti võimaluste loomise valimiseelse agitatsiooni tegemiseks massiteabevahendites.

(3) Saadikukandidaadid korraldavad kohtumisi oma valijatega neile sobivas vormis. Valijate koosolekuid korraldavad saadikukandidaadi usaldusmehed koos vastava rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteega, töökollektiivide, ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumistega. Koosolekute ja kohtumiste ajast ja kohast teatatakse valimiskomisjonile ja valijatele aegsasti.

(4) Agitatsioon valimise päeval pole lubatud, välja arvatud varem ülespandud trükised väljaspool hääletusruumi.

Paragrahv 38. Saadikukandidaadi vabastamine töö- või ametikohustuste täitmisest osavõtuks valimiseelsetest üritustest

Saadikukandidaat vabastatakse pärast registreerimist valijatega kohtumiste ning valimiseelsetel koosolekutel, miitingutel, televisioonis ja raadios esinemise ajaks töö- või ametikohustuste täitmisest keskmise palga säilitamisega valimise korraldamiseks eraldatavast rahast.

Paragrahv 39. Saadikukandidaadi tasuta sõidu õigus

Saadikukandidaadil on pärast tema registreerimist õigus tasuta sõita iga liiki ühissõidukeis (välja arvatud takso) vastava valimisringkonna piires. Saadikukandidaadil, kes elab väljapool valimisringkonda, on samasugune õigus sõiduks valimisringkonda ja tagasi elukohta.

Paragrahv 40. Valimisega seotud kulud

(1) Valimise korraldamiskulud tasutakse Eesti NSV Valimiskomisjoni määratud riiklike rahaliste vahendite arvel.

(2) Eesti NSV kodanikud, töökollektiivid, ühiskondlikud organisatsioonid ja ühiskondlikud liikumised võivad valimiseelseks agitatsiooniks kasutada oma raha Eesti NSV Valimiskomisjoni määratud ulatuses.

(3) Ettevõtted, asutused, organisatsioonid ja riigiorganid annavad valimise korraldamiseks valimiskomisjonide käsutusse tasuta vajalikud ruumid ja sisseseade.

Paragrahv 41. Saadikukandidaadi puutumatus

(1) Saadikukandidaati ei tohi võtta kriminaalvastutusele, vahistada ega tema suhtes kohaldada kohtu korras administratiivkaristust ilma Eesti NSV Valimiskomisjoni nõusolekuta.

(2) Ohu tekkimisel saadikukandidaadi ja tema perekonnaliikmete julgeolekute või vara puutumatusle tagavad õiguskaitseorganid saadikukandidaadi taotlusel vajaliku kaitse.

VII peatükk

Hääletamise ja valimisest kokkuvõtete tegemise kord

Paragrahv 42. Hääletamise aeg ja koht

(1) Valimise päeval algab hääletamine kell 7 hommikul ning lõpeb kell 8 õhtul.

(2) Hääletamise ajast ja kohast inforeerib valimise jaoskonnakomisjon valijaid hiljemalt 15 päeva enne valimispäeva.

(3) Valimisjaoskonnades, mis on moodustatud valimispäeval sõidus olevatel laevadel või ühendustingimuste tõttu raskesti ligipääsetavatel saartel, võib valimise jaoskonnakomisjon kuulutada hääletamise lõppenuks mis tahes ajal, kui hääletanud kõik nimekirja kantud valijad.

(4) Valija, kes ajutiselt lahkub oma elukohast pärast valijate nimekirjade tutvustamise algust ja on ära valimispäeval, võib oma elukohajärgselt valimise jaoskonnakomisjonilt nõuda valimisedeli, teha oma otsuse saadikukandidaatide suhtes ja jätta täidetud valimisedeli suletud ümbrikus jaoskonnakomisjonile, kes valimispäeval häälte lugemisel avab ümbriku ja paneb ümbrikus oleva valimisedeli teiste hääletamisest osavõtnud sedelite hulka. Valija annab valijate nimekirja valimisedeli saamise kohta allkirja.

Paragrahv 43. Hääletamine

(1) Igas valimisjaoskonnas hääletatakse selleks eraldatud ruumis, kus peavad olema salajase hääletamise kabiinid, valimisedelite väljaandmise koht ja valimiskastid.

(2) Hääletamisruumis vastutab korra tagamise eest valimise jaoskonnakomisjon.

(3) Enne hääletamise algust kontrollib valimise jaoskonnakomisjoni esimees komisjoni liikmete juuresolekul valimiskaste ning plommib või pitseerib need.

(4) Iga valija hääletab isiklikult. Valimisedeli annab valijale valimise jaoskonnakomisjon valijate nimekirja alusel passi või muu isikut tõendava dokumendi esitamisel. Valimisedeli saamise kohta annab valija nimekirja allkirja.

(5) Eksituse tõttu valijate nimekirjast väljajäänud valijad kantakse isikut ja elukohta tõendava dokumendi alusel valijate nimekirja lisasse.

(6) Erandina võib valimise jaoskonnakomisjon üksikute valijate palvel, kes tervisliku seisundi tõttu või mõnel muul mõjuval põhjusel ei saa isiklikult tulla hääletamisruumi, teha vähemalt kahele komisjoni liikmele koos ülesandeks korraldada hääletamine nende valijate viibimise paigas eraldi nende

kohta koostatava nimekirja alusel.

Paragrahv 44. Valimisedeli täitmise kord

(1) Valija on salajase hääletamise kabiinis üksi ja täidab valimisedeli iseseisvalt. Valijal, kellel pole võimalik sedelit iseseisvalt täita, on õigus kutsuda kabiini omal äranägemisel teine isik.

(2) Valimisedeli täitmisel märgib valija kandidaatide nimede juures olevatesse tühjadesse lahtritesse numbrid järgiselt: numbriga "1" märgib oma eeliskandidaadi: numbriga "2", "3", "4" jne. võib ta märkida ka nende kandidaatide nimed, kellele ta on nõus oma hääle üle kandma tingimusel, kui mandaatide jaotamisel tekib vajadus häälte ülekandmiseks.

(3) Kui valija valimisedeli täitmisel tähelepanematuse tõttu rikkus oma valimisedeli, on tal õigus pöörduda valimise jaoskonnakomisjoni esimehe või sekretäri poole ja rikunud sedeli komisjonile tagastamisel saada uus valimisedel.

(4) Valija hääletab sedeli valimiskasti laskmise teel.

Paragrahv 45. Häälte lugemine valimisjaoskonnas

(1) Valimise jaoskonnakomisjon loeb hääli iga saadikukandidaadi kohta eraldi.

(2) Valimise jaoskonnakomisjon avab valimiskastid pärast hääletamise lõpetamist. Valimiskastide avamine enne hääletamise lõpetamist on keelatud. Enne valimiskastide avamist peab valimise jaoskonnakomisjon üle lugema ja kustutama kõik valijatele välja andmata jäänud valimisedelid. Pärast seda tehakse kindlaks väljaspool hääletamisruumi valimiskasti lastud alimisedelite arv, avatakse enne valimispäeva jaoskonnakomisjonile jäetud valimisedelitega ümbrikud ja pannakse ümbrikus olevad valimisedelid teiste hääletamisest osavõtnud sedelite hulka.

(3) Valimise jaoskonnakomisjon teeb valijate nimekirja ja selle lisade alusel kindlaks valijate üldarvu valimisjaoskonnas, samuti sedeli saanud valijate arvu. Valimiskastides olevate ja ajutiselt äraolevate valijate poolt enne valimise päeva täidetud ja jaoskonnakomisjonile jäetud sedelite alusel teeb valimise jaoskonnakomisjon kindlaks hääletamisest osavõtnud valijate üldarvu, iga saadikukandidaadi poolt antud häälte arvu ja kehtetus tunnistatud valiissedelite arvu.

(4) Kehtetuks tunnistatakse valimisedelid, mis pole Eesti NSV Valimiskomisjoni poolt kehtestatud vormi kohased või kus kandidat on jäetud märgistamata numbriga "1" või on märgistatud nimbriga "1" kaks või enam kandidaati või on kandidaat üheaegselt märiatatud nimbriga "1" ja mõne teise numbriga. Kahtluse korral otsustab valimisedeli kehtivuse küsimuse valimise jaoskonnakomisjon hääletamise teel.

(5) Häälte lugemise tulemused vaadatakse läbi valimise

jaoskonnakomisjoni koosolekul ja kantakse protokollile. Protokollile kirjutavad alla komisjoni esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja liikmed ning see saadetakse otsekohe vastavale valimise territoriaalkomisjonile. Protokollile lisatakse komisjoni liikmete eriarvamused, komisjonile tulnud avaldused ja kaebused hääletamise käigus või häälte lugemisel esinenud valimisseaduse rikkumiste kohta ning akt valimiskastil oleva plommi või pitseri kahjustuse kohta.

(6) Häälte lugemine on avalik.

Paragrahv 46. Valimistulemuste kindlakstegemine valimisringkonnas

(1) Valimistulemused valimisringkonnas teeb kindlaks vastav valimise territoriaalkomisjon üksiku ülekantava hääle meetodil vastavalt Eesti NSV Valimiskomisjoni juhendile.

(2) Valituks loetakse antud valimisringkonnas üksiku ülekantava hääle meetodi järgi kõige enam hääli saanud saadikukandidaat (did) vastavalt mandaatide arvule.

(3) Valimise territoriaalkomisjonid võivad valimise jaoskonnakomisjonide liikmeist moodustada töögrupe valimisringkonniti valimistulemuste kindlakstegemiseks.

(4) Valimine tunnistatakse valimisringkonnas mittetoimunuks, kui hääletamisest võttis osa alla poole valijate nimekirjadesse kantud valijatest, samuti seoses saadikukandidaadi surmaga, kui järelejäänud kandidaatide arv ei ületa valimisringkonnas mandaatide arvu.

(5) Valimistulemused tehakse kindlaks valimise territoriaalkomisjoni koosolekul ja kantakse protokollile, millele kirjutavad alla valimiskomisjoni esimees, esimehe asetäitja, sekretär ja liikmed. Protokollile lisatakse komisjoni liikmete eriarvamused, komisjonile tulnud avaldused ja kaebused hääletamise käigus, häälte lugemisel või valimise tulemuste kindlakstegemisel esinenud valimisseaduse rikkumiste kohta.

(6) Valimistulemuste kindlakstegemine on avalik.

Paragrahv 46. Saadiku registreerimine. Valimistulemuste avaldamine

(1) Eesti NSV Valimiskomisjon teeb valimise territoriaalkomisjonide protokollide alusel Eesti NSV Ülemnõukogu valimisest kokkuvõtte ning registreerib valitud saadikud.

(2) Eesti NSV Valimiskomisjon võib keelduda saadiku registreerimisest ja tunnistada valimise kehtetuks, kui selle käigus, häälte lugemisel või valimistulemuste kindlakstegemisel rikuti käesolevat seadust.

(3) Teadaande Eesti NSV Ülemnõukogu valimise tulemuste kohta ning valitud saadikute nimekirja avaldab Eesti NSV

Valimiskomisjon hiljemalt viiendal päeval pärast valimispäeva.

+

IX peatükk

Kordus- ja asendusvalimine

Paragrahv 48. Kordusvalimine

(1) Kui valimine valimisringkonnas tunnistati mittetoimunuks või kehtetuks, toimub kordusvalimine. Selle korraldamise otsustab Eesti NSV Valimiskomisjon. Seejuures pöördub ta vajaduse korral vastava valimisterritoriaalkomisjoni poole ettepanekuga kinnitada selle valimisringkonna valimise jaoskonnakomisjonid uues koosseisus.

(2) Kordusvalimine viiakse läbi käesoleva seaduse nõudeid järgides 45 päeva jooksul. Selleks moodustatakse valimise jaoskonnakomisjonid hiljemalt 40 päeva, saadikukandidaatide ülesseadmine algab 45 päeva ja lõpeb 30 päeva, nende registreerimine algab 25 päeva ja lõpeb 15 päeva ning valijate nimekirjade tutvustamine valijatele algab 10 päeva enne valimispäeva. Hääletatakse samades valimisjaoskondades ja samade valijate nimekirjade põhjal, mis olid koostatud üldvalimise läbiviimiseks.

Paragrahv 49. Asendusvalimine

(1) Kui Eesti NSV Ülemnõukogu tunnistab saadiku volitused kehtetuks, samuti kui rahvasaadik langeb välja Eesti NSV Ülemnõukogu volituste tähtja kestel, korraldab vastav valimise territoriaalkomisjon selles valimisringkonnas asendusvalimise. Asendusvalimine korraldatakse mitte hiljem kui 6 kuu jooksul rahvasaadikuväljalangemisest Eesti NSV Ülemnõukogu koosseisust vastavalt käesolevale sedusele. Asendusvalimine viiakse läbi 45 päeva jooksul. Seejuures moodustatakse valimise jaoskonnakomisjonid hiljemalt 40 päeva, saadikukandidaatide ülesseadmine algab 45 päeva ja lõpeb 30 päeva, saadikukandidaatide registreerimine algab 25 päeva ja lõpeb 15 päeva ning valijate nimekirjade tutvustamine valijatele algab 10 päeva enne valimispäeva.

(2) Üks valimise jaoskonnakomisjoni liige võidakse komisjoni otsuse alusel vabastada kordus- või asendusvalimise ettevalmistamise ja läbiviimise ajaks ametikohustuste täitmisest 20 kalendripäevaks keskmise palga säilitamisega valimise korraldamiseks eraldatavast rahast.

X peatükk

Lõppsätted

Paragrahv 50. Saadikuks valimise tõend

(1) Viis päeva pärast registreeritud saadikute nimekirja avaldamist, kordus- ja asendusvalimise korral aga pärast

teadaande avaldamist valimise tulemuste kohta valimisringkonnas, annab Eesti NSV Valimiskomisjon valitud saadikule tõendi tema valimise kohta.

(2) Pärast Eesti NSV Valimiskomisjoni ettepanekul saadiku volituste tunnustamist Eesti NSV Ülemnõukogu poolt asendatakse saadikuks valimise tõend saadikutunnistusega.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esiees A. Rüütel

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. Almann

Tallinn, 17. novembril 1989

